

Terugblik op
2024

Volg Febelfin online en via sociale media en blijf op de hoogte van het laatste nieuws binnen de sector!

www.febelfin.be

INHOUD

Voorwoord	4
Kerncijfers	5
Wat is de rol van Febelfin?	6
Financiering van de Belgische economie	8
2024 : een bewogen politiek jaar	9
Financiering van particulieren	10
Financiering van ondernemingen	11
Een stabiel en modern fiscaal kader	12
Duurzame samenleving	13
De rol van de sector bij de financiering van de klimaattransitie	14
Duurzame financiering en ESG	16
Een betrouwbare, efficiënte en stabiele economie	17
Sensibiliseren voor online fraude	18
Online veiligheid : aangepaste regelgeving en tools	20
Regulering en stabiliteit van het systeem	21
Juridisch en regelgevend kader	22
Verbetering van infrastructuren en financiële processen	23
Regelgevend kader en good practices in de financiële sector	23
Innovatie en digitalisering	24
Innovaties op vlak van betaalverkeer	25
Technologie in de financiële sector	26
Inclusie en toegankelijkheid	27
Toegankelijk bankieren staat centraal	28
Digitale en financiële inclusie: een prioriteit	29
Financiële educatie	30
Investeren in vaardigheden	31
Bevorderen van diversiteit en inclusie	32
Partner op Europees niveau	34
Ondersteunen van een competitieve en geïntegreerde Europese economie	35
Bijlage : het duurzaamheidsrapport van Febelfin	36

VOORWOORD

2024: een jaar van verandering

Politiek gezien was het een bijzonder intens jaar. Met de verkiezingen in het vooruitzicht werden belangrijke debatten gevoerd over duurzaamheid, inclusie, de energietransitie en de cruciale rol van banken in de financiering van de economie. In deze context heeft onze sector een duidelijke visie naar voren gebracht, rekening houdende met de economische en maatschappelijke noden van onze samenleving. De sector wist zich ook aan te passen aan een complexe en voortdurend veranderende omgeving.

Deze veranderingen en intense politieke tijden brachten tegelijkertijd ook nieuwe mogelijkheden voor dialoog met zich mee. De banksector heeft zijn rol als actieve partner bevestigd door samen te werken met de overheid om economische, maatschappelijke en milieu gerelateerde uitdagingen aan te pakken. Dit vertaalde zich onder meer in debatten en dialoog op vlak van toegankelijkheid, bankenheffingen en financieringsuitdagingen.

Naast deze politieke samenwerking heeft de sector ook de dialoog met het middenveld versterkt. De organisatie van onze eerste inspiratiedag rond het thema 'toegankelijk bankieren', illustreert de bereidheid tot openheid en uitwisseling van ideeën met betrokken actoren.

De financiële sector reikt vandaag meer dan ooit de hand naar de nieuwe regering. Een partnerschap tussen de publieke en private sector is essentieel om een duurzame toekomst te verzekeren. Wij zijn bereid om proactief en transparant deel te nemen aan de hervormingen en politieke maatregelen van deze legislatuur, door een open en constructief overleg te voeren met de nieuwe beleidsmakers over hoe wij samen de grote uitdagingen van deze tijd beantwoorden. Het is hierbij essentieel om overmatige bankenheffingen te vermijden omdat die uiteindelijk de competitiviteit en de slagkracht van de sector beperken om de economie te ondersteunen.

De financiering van de economie blijft de kern van onze missie. Door gezinnen en bedrijven te ondersteunen, dragen wij bij aan de ontwikkeling van de samenleving. Deze betrokkenheid gaat hand in hand met innovatie en aanpassing aan maatschappelijke behoeften. Veiligheid, fraudebestrijding en financiële educatie blijven prioritair om onze positieve impact te versterken.

Het jaarverslag is daarom gestructureerd rond zes belangrijke pijlers:

- Onze rol als motor van de Belgische economie op vlak van financiering
- Onze bijdrage aan de transitie naar een duurzamere samenleving
- Ons engagement voor een betrouwbare, efficiënte en veilige economie
- Onze steun aan een innovatieve samenleving
- Onze wil om een inclusieve samenleving te bevorderen
- Onze betrokkenheid bij de financiële en economische ontwikkeling in Europa

In dit jaarverslag belichten we onze acties, projecten en realisaties van het afgelopen jaar, binnen deze zes pijlers.

Deze realisaties zouden niet mogelijk geweest zijn zonder de essentiële steun van en samenwerking met onze leden en zonder de opmerkelijke inzet van het Febelfin team, die ik hartelijk bedank.

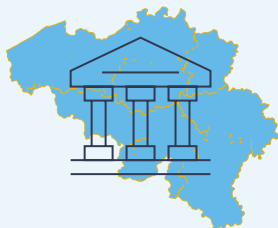
Met het oog op de toekomst blijft onze ambitie onverminderd: de komende uitdagingen aangaan en samenwerken met alle stakeholders om een financiële sector uit te bouwen die in overeenstemming is met de huidige en toekomstige maatschappelijke uitdagingen.

Veel leesplezier,

Karel Baert, CEO van Febelfin

De Belgische financiële sector in enkele kerncijfers

Er zijn **76**
banken in België ¹

Er zijn in totaal
3.048
bankkantoren ²

KERNTAKEN

**€ 297,5
miljard**

Krediet aan gezinnen

€ 181,9 miljard

Krediet aan Belgische niet-financiële ondernemingen

€ 66,4 miljard

Krediet aan Belgische overheid

(12/2024; op territoriale basis) ¹

Er werken
45.432

mensen in de
banksector ²

Er werden **3.301**
personen aangeworven in 2023 ²

In 2024 werden, exclusief herfinancieringen, bijna 190.000 hypothecaire kredieten afgesloten voor een totaalbedrag van

€ 31,2 miljard ⁴

Rendement op eigen vermogen bedraagt

12,3% ³

Wat consumentenkredieten betreft, werd in 2023 een bedrag van

€ 11,2 miljard

aan kredieten verstrekt ¹

In 2024 werden bijna 267.000 contracten voor ondernemingskredieten afgesloten voor een totaalbedrag van

€ 57,4 miljard ²

94,4%

van het spaargeld wordt omgezet in leningen ¹

**€ 277,6
miljard**

op gereglementeerde spaarboekjes ¹

15,1 miljoen

abbonementen PC bankieren ²

3,6 miljard

kaartbetalingen in 2023 ⁵

65,4 %

aandeel van contactloze betalingen in het totaal aantal kaartbetalingen ⁶

18,1%

van de spaargelden eind september 2024 werd belegd in fondsen. Dit is hoger dan het Europese gemiddelde (10,1 %) ¹

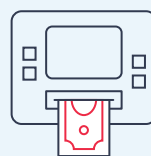
13,4 miljoen

abbonementen mobiel bankieren ²

128,6 miljoen

aan geldafhalingen. In 2024 hadden de Belgen toegang tot 3.632 geldautomaten van banken. ²

1,823 miljoen

Belgen bezaten samen een totaalbedrag van 26,4 miljard euro in de vorm van pensioenspaarfondsen ⁷

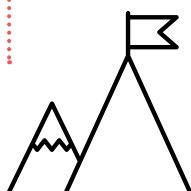
€ 1,6 miljard

aan bankheffingen, naast de traditionele vennootschapsbelasting draagt de banksector ook bij aan de overheidsfinanciën d.m.v. specifieke heffingen ²

Het nettovermogen van de openbaar verhandelde fondsen in België bedroeg eind september 2024

€ 308 miljard ⁷

WAT IS DE ROL VAN FEBELFIN?

Missie

Febelfin verdedigt de belangen van haar leden en zet zich samen met haar leden in voor een sterke, veerkrachtige en inclusieve financiële sector die als essentiële partner duurzame economische groei en innovatie ondersteunt.

Kerntaken

Inspire

- **Vertegenwoordigen:** We verenigen de stem van onze leden, verdedigen hun belangen en brengen hun standpunten krachtig en proactief naar voren in het politiek, economisch en maatschappelijk debat.
- **Ondersteunen:** We bieden gerichte ondersteuning door informatie, advies, opleidingen en het bieden van netwerkmogelijkheden.

Engage

We sensibiliseren en bouwen actief partnerships uit.

Connect

We verbinden al onze leden en smeden banden met beleidsmakers en stakeholders op elk niveau – van lokaal tot Europees – om de belangen van onze leden te behartigen.

Visie

- **Febelfin verdedigt de belangen van haar leden.** Febelfin vertegenwoordigt als sectorfederatie haar leden bij beleidsmakers, toezichthouders, pers en andere stakeholders. Dit doet ze door het aanleveren van expertise, het aangaan van samenwerkingsverbanden en dialoog.
- **Febelfin bouwt aan een sterke financiële sector die de economische groei ondersteunt.** Een financiële sector die schokken in de economie opvangt en veerkrachtig genoeg is om **langetermijnstabiliteit** te garanderen. Dit vereist een financieel gezonde sector die kan blijven investeren in Belgische gezinnen, bedrijven en de samenleving.
- **Febelfin bouwt aan een veilige en weerbare financiële sector** die zich inzet voor (cyber)veiligheid en samen met alle partners op het terrein strijdt tegen fraude en witwassen.
- **Febelfin bouwt aan een financiële sector die bijdraagt aan de transitie naar een duurzame samenleving.** Een sector die innovatieve oplossingen voor klimaatuitdagingen financiert, de economische weerbaarheid van België versterkt en de basis legt voor een duurzame toekomst.
- **Febelfin bouwt aan een inclusieve en toegankelijke financiële sector.** Een sector die zich actief inzet voor het verhogen van financiële geletterdheid en het dichten van de digitale kloof, zodat iedereen op een veilige en begrijpelijke manier gebruik kan maken van financiële diensten.

Waarden, uit te dragen door Febelfin en haar leden

Solide

Als leidende sector bieden we zekerheid en staan we garant voor de economische weerbaarheid van zowel gezinnen als bedrijven. We zorgen voor stabiliteit, handelen met integriteit en zijn transparant. We nemen een proactieve houding aan om toekomstige uitdagingen aan te pakken en die zekerheid te blijven bieden, zodat men op ons kan bouwen. Vertrouwen en weerbaarheid staat centraal in alles wat we doen.

Menselijk

Financiële beslissingen gaan vaak gepaard met belangrijke levensgebeurtenissen. Daarom staat in al wat we ondernemen de klant centraal. We luisteren naar de behoeften van onze klanten. Door empathie en betrokkenheid bouwen we sterke, langdurige relaties uit en zorgen we ervoor dat onze klanten zich gehoord en ondersteund voelt.

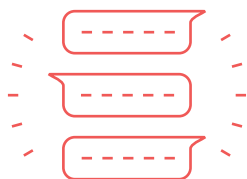
Toegankelijk

We zorgen ervoor dat onze diensten eenvoudig te begrijpen en te gebruiken zijn, met aandacht voor de individuele noden van onze klanten. Door het bevorderen van de financiële geletterdheid, de digitale kloof te dichten en met empathie te luisteren, maken we financiële diensten toegankelijk.

Innovatief

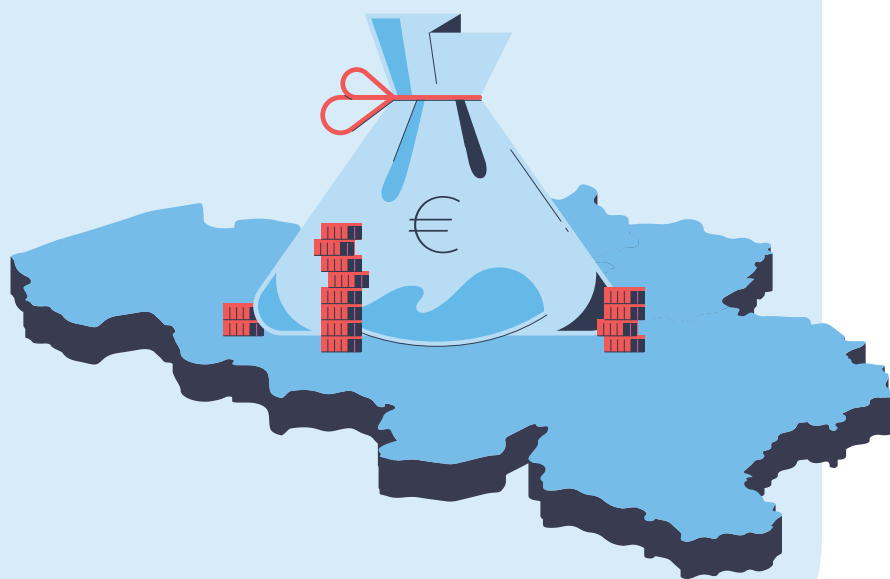
We stimuleren innovatie en staan open voor nieuwe ideeën en oplossingen. Door proactief nieuwe technologieën en vooruitstrevende benaderingen te omarmen, passen we ons aan de veranderende behoeften van klanten en de samenleving. Onze open houding zorgt ervoor dat we blijven leren, groeien en de toekomst van de financiële sector vormgeven.

Als spreekbuis van de financiële sector, beantwoordde Febelfin 513 persoproepen in 2024.

Financiering van de Belgische economie

Banken spelen een centrale rol in de financiering van de economie en de dagelijkse ondersteuning van hun klanten. Door groeikansen te bieden aan particulieren en bedrijven ondersteunen ze actief de economische ontwikkeling. Om deze missie op een efficiënte manier te vervullen, hebben ze een stabiel kader nodig, en moeten we dus nauwlettend toezien op de politieke en regelgevende ontwikkelingen.

2024 : EEN JAAR IN TEKEN VAN POLITIEK

POLITIEK MEMORANDUM: DE FINANCIËLE SECTOR, EEN PARTNER VOOR DE TOEKOMST

Het jaar 2024 werd in België gekenmerkt door twee periodes van verkiezingen die een impact hadden op alle beleidsniveaus. Om bij te dragen tot de verkiezingsdebatten, partijprogramma's en regeringsakkoorden heeft Febelfin een politiek memorandum opgesteld met het oog op een nauwere samenwerking met de verschillende regeringen. In dit memorandum formuleert Febelfin een reeks voorstellen voor concrete en noodzakelijke samenwerking tussen de Belgische financiële sector en de verschillende beleidsniveaus in België.

In totaal werden 14 acties en 38 aanbevelingen geformuleerd om de samenwerking met de verschillende overheden te versterken. Er werden een dertigtal presentaties gegeven.

[LEES HET MEMORANDUM →](#)

Febelfin heeft een brochure opgesteld voor politici, stakeholders en journalisten om uit te leggen welke rol banken spelen in de economie, hoe ze werken en hoe ze omgaan met maatschappelijke uitdagingen. Hoewel banken een belangrijke economische en maatschappelijke rol spelen, blijft hun werking soms onderbelicht. Met deze publicatie wil Febelfin de transparantie verhogen, meer inzicht verschaffen en haar acties en engagementen in de verf zetten.

[LEES DE BROCHURE →](#)

HOORZITTINGEN EN SCHRIFTELIJKE ADVIEZEN: ACTIEVE DEELNAME AAN PARLEMENTAIRE WERKZAAMHEDEN

Febelfin heeft deelgenomen aan een aantal parlementaire hoorzittingen en debatten over belangrijke onderwerpen. Deze tussenkomsten hadden betrekking op een breed scala aan onderwerpen, zoals de afschaffing van de getrouwheidspremie, de invoering van een overwinstbelasting, de algemene vrijstelling van roerende en onroerende inkomsten, de staatsbons en de wederbeleggingsvergoeding. Sommige van deze kwesties werden ook verder belicht in persberichten en opiniestukken, waardoor ze meer zichtbaarheid kregen.

OPVOLGING VAN ONTWIKKELINGEN OP VLAK VAN REGELGEVING: VOORTDURENDE AANPASSING

In een politieke en economische context die constant evolueert, verzekerde Febelfin een actieve opvolging van de ontwikkelingen op het vlak van regelgeving. Dankzij deze permanente opvolging kunnen we onze prioriteiten bijstellen en een constructieve dialoog blijven voeren met de betrokken partijen, met als doel een effectieve bijdrage te leveren aan de lopende discussies en initiatieven.

PARTICULIEREN ONDERSTEUNEN

FINANCIERING VAN GEZINNEN

De banken ondersteunen gezinnen bij het financieren van al hun projecten en dromen.

Wat betreft hypothecaire kredieten, liet 2024 een positieve trend zien. De daling van de rentevoeten was een positief signaal voor de consument.

Het totale aantal kredietaanvragen in 2024, exclusief herfinancieringen, is met ongeveer 10% gestegen ten opzichte van 2023. Deze stijging is nog duidelijker in bedrag, met een stijging van 15% ten opzichte van 2023.

In 2024 werden er meer dan 186.000 kredietdossiers, exclusief herfinancieringen, afgesloten voor een bedrag van meer dan 31 miljard euro, een stijging van meer dan 4% ten opzichte van 2023. Deze cijfers tonen aan dat de Belgische banken op een verantwoorde manier de vastgoedprojecten van gezinnen blijven financieren.

SPAREN: MEER TRANSPARANTIE

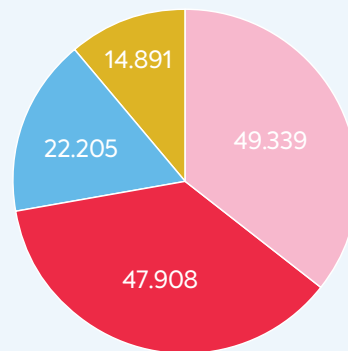
Begin 2024 is het protocol om spaarrekeningen transparanter te maken in werking getreden. Het werd door Febelfin ondertekend samen met de voormalige staatssecretaris voor Consumentenbescherming Alexia Bertrand en de voormalige ministers van Economie en Financiën, Pierre-Yves Dermagne en Vincent Van Peteghem. Het protocol stelt de spaarders in staat om de uniforme webpagina van hun bank te raadplegen

BANKSWITCHING

In 2024 hebben 134.343 klanten gevraagd om van bank te veranderen via de gratis bankoverstapdienst 'Bankswitching'. Deze dienst biedt klanten die hun zichtrekeningen en spaarrekeningen willen overzetten naar een andere bank de mogelijkheid om snel, gemakkelijk en zonder onderbreking van betalingsopdrachten van bank te veranderen.

TYPE DE CHANGEMENT DE BANQUE

- Afsluiting + overdracht betalingen zichtrekening
- Overdracht betalingen zichtrekening
- Afsluiting zichtrekening
- Afsluiting spaarrekening

om de aangeboden spaarrekeningen te vergelijken. Deze pagina vergemakkelijkt ook de vergelijking van het aanbod tussen verschillende banken. Het protocol bepaalt bovendien dat de betrokken banken hun aanbod aan spaarrekeningen beperken en hun klanten elk kwartaal informeren over het percentage van de getrouwheidspremie, de basisrente en de verworven getrouwheidspremie op hun spaarrekening.

ONDERSTEUNING VAN ONDERNEMINGEN

FINANCIERING VAN ONDERNEMINGEN

Banken hebben in 2024 3,5% meer nieuwe kredieten (in bedrag) verstrekt in vergelijking met 2023. Eind december 2024 bedroeg het totale bedrag aan lopende bedrijfsleningen 196,1 miljard euro.

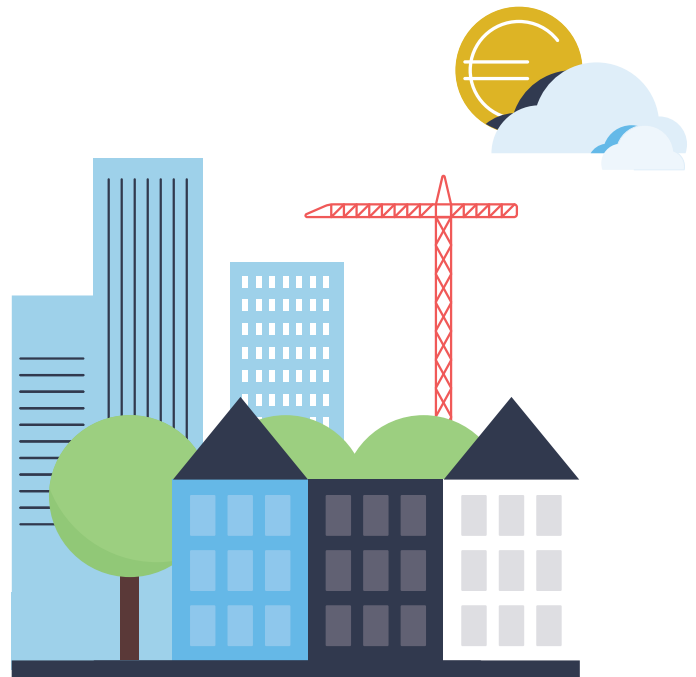
Daarnaast werden ondernemingen ook gefinancierd via leasing. Het bedrag van de nieuwe leasecontracten die in 2024 werden afgesloten, was 1,9% hoger dan in 2023. Eind 2024 bedroeg het totale volume van de lopende leasecontracten 22,9 miljard euro.

Zoals bij hypothecaire kredieten werd de financiering van bedrijven in 2024 ondersteund door de daling van de rentetarieven.

In deze context is het essentieel om rekening te houden met de toekomstige uitdagingen waarmee ondernemingen te maken zullen krijgen. In het kader van de financiering van deze uitdagingen, zoals de klimaattransitie en de noodzaak aan de versterking van investeringen in innovatie of defensie, heeft Febelfin zich aangesloten bij andere vertegenwoordigers van de Belgische financiële sector om vragen met betrekking tot deze behoeften aan te pakken.

BETERE TOEGANG TOT ALTERNIEVE FINANCIERINGSVORMEN

In mei 2024 organiseerde de financiële sector, in samenwerking met de Brusselse minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's, een evenement waarbij een aantal actoren op het gebied van alternatieve financiering bijeenkwamen. Tijdens dit evenement werd ook een Charter ondertekend met als doel om de toegang tot verschillende financieringsbronnen voor (vrouwelijke) ondernemers te verbeteren.

FEBELFIN VALUATION TEMPLATE

Febelfin heeft de Febelfin Valuation Template (FVT) gecreëerd, een template om de essentiële gegevens uit schattingsverslagen voor niet-residentieel vastgoed op een gestructureerde en uniforme manier uit te wisselen.

Het gebruik van het FVT door alle schatters betekent een belangrijke vooruitgang want deze harmonisatie van gegevens biedt voordelen voor alle betrokken partijen bij de waardering van vastgoed en de markt in het algemeen:

- **Voor ondernemingen:** gegevens van de schattingsrapporten kunnen opnieuw worden gebruikt bij andere banken, wat de procedures voor het beoordelen van kredietaanvragen vergemakkelijkt, zelfs als deze niet de bank betreffen die de schatting heeft aangevraagd.
- **Voor schatters:** de FVT biedt een duidelijk overzicht van de minimale data die de banken verwachten. Dit garandeert dat de rapporten voldoen aan de wettelijke vereisten en vergemakkelijkt de correcte beoordeling van kredietaanvragen, ongeacht de betrokken bank.

EEN STABIEL EN GEMODERNISEERD KADER

SAMENWERKING MET BELANGHEBBENDEN

Verschillende initiatieven werden in samenwerking met de autoriteiten genomen om de Belgische en Europese procedures verder te vereenvoudigen en te digitaliseren.

Ook dit jaar is er intensief samengewerkt met de FOD Financiën en andere financiële en fiscale stakeholders. Febelfin zorgt voor de coördinatie en opvolging van verschillende dossiers, zoals de voortzetting van de digitalisering van aangifteformulieren voor diverse belastingen, fiscale attesten, en de ontwikkeling van snellere, veiligere en geautomatiseerde procedures met de autoriteiten, ten behoeve van de klanten. Febelfin is ook begonnen met een proces van stakeholdermanagement met de FOD Financiën, waarbij de nadruk ligt op een verbeterde en efficiëntere samenwerking.

Febelfin blijft zich verder inzetten voor een stabiel fiscaal kader voor financiële producten en investeringen, om een betere voorspelbaarheid en juridische zekerheid te waarborgen. In deze context heeft Febelfin gepleit voor een eerlijkere en evenredigere behandeling van investeringen in bankproducten in vergelijking met andere beleggingsproducten. Het is noodzakelijk om eerlijke concurrentievoorwaarden te creëren voor alle vormen van investeringen, ook ten opzichte van buitenlandse beleggingsproducten.

EUROPESE INITIATIEVEN EN MODERNISERING

Er werden veel initiatieven gelanceerd of voortgezet, zowel op Europees niveau als op het niveau van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) met impact voor de financiële sector. Deze initiatieven omvatten de fiscale procedures van de kapitaalmarkten, evenals de automatische uitwisseling van financiële gegevens tussen alle deelnemende landen, waaronder die van de Europese Unie, met als doel belastingontduiking tegen te gaan en meer transparantie te waarborgen. Ze omvatten ook de invoering van een minimale belasting op

internationaal niveau en de modernisering van de btw-procedures en -aangifteverplichtingen om fraude te bestrijden. Ten slotte wordt er ook een systeem voor gestructureerde elektronische facturatie ingevoerd vanaf 1 januari 2026.

Onder deze initiatieven valt ook de FASTER-richtlijn, die op 14 mei 2024 op Europees niveau werd goedgekeurd. Deze richtlijn heeft tot doel de werking van de internationale kapitaalmarkten te verbeteren door de verschillende procedures voor vermindering op bronbelastingen te harmoniseren en snellere, eenvoudiger en veiligere procedures voor grensoverschrijdende investeringen in te voeren. Febelfin heeft de goedkeuring van deze richtlijn nauwlettend opgevolgd. Het zal belangrijk zijn om de nationale omzetting van deze richtlijn, die tegen eind 2028 is gepland, nauwlettend te volgen, met een inwerkingtreding vanaf 1 januari 2030.

FISCALITEIT VAN BELEGGINGSFONDSEN: UITDAGINGEN EN PLEIDOOI VAN DE SECTOR

BEAMA (Belgische Vereniging voor Asset Managers), heeft haar bezorgdheid geuit over de invoering van nieuwe belastingen op beleggingsfondsen bij de onderhandelaars van de nieuwe federale regering. De onderhandelingsnota's vermelden een extra belasting op de meerwaarde van financiële instrumenten, die de fondsensector wil vermijden voor beleggingsfondsen.

Beleggers worden reeds geconfronteerd met verschillende belastingen, zoals bijvoorbeeld de meerwaardebelasting, de roerende voorheffing en de beursbelasting. Dit zal de boekhoudkundige en fiscale administratie bemoeilijken en de administratieve kosten verhogen.

De fondsensector ijvert voor een eerlijke fiscale behandeling voor alle vormen van sparen en beleggen in België, met de nadruk op het belang van de klant. Voor beleggingsfondsen heeft de sector gewezen op de noodzaak van een gelijke spelregels, zodat beleggers vrij kunnen kiezen voor fondsen die passen bij hun behoeften en risicotolerantie, zonder fiscale overwegingen.

Duurzame samenleving

De financiële sector, die zich bewust is van de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, speelt een cruciale rol in de overgang naar een duurzamere samenleving. Door zijn krediet- en investeringsbeleid te sturen, begeleidt de sector bedrijven en gezinnen naar meer verantwoorde keuzes. Het integreren van duurzaamheidsprincipes bij financiële activiteiten is niet langer een optie, maar een noodzaak. Voor België en de Europese Unie gaat het niet alleen over het naleven van normen, maar om het versnellen van de overgang naar een meer transparante, eerlijke en milieuvriendelijke economie.

DE ROL VAN KREDIET BIJ DE FINANCIERING VAN DE ENERGIETRANSITIE

EEN ESSENTIËLE HEFBOOM VOOR ENERGETISCHE RENOVATIE

Krediet blijft een belangrijk instrument voor de financiering van de energietransitie, vooral op het gebied van de renovatie van het verouderde vastgoedbestand. Toch neemt de motivatie van eigenaren af met name door de daling van de energieprijzen en politieke signalen die worden gezien als versoepeling van de eisen.

Febelfin heeft een brochure gepubliceerd "Duurzaam wonen : voor welke financieringsuitdagingen staan we?" om meer bewustwording te creëren over energiezuinige renovaties en toegang tot EPC-gegevens. Er werd ook een [opiniestuk](#) over dit onderwerp gepubliceerd.

[LEES DE BROCHURE →](#)

De omzetting van de Europese richtlijn van 24 april 2024 over de EPC-normen in de drie Gewesten tegen 2026 vereist een versnelling van de beweging. Aangepaste regelgevende en fiscale maatregelen zijn nodig om de internationale klimaatverplichtingen na te komen.

DE BETROKKENHEID VAN DE KREDIETSECTOR

Al meerdere jaren draagt de kredietsector actief bij aan deze doelstellingen. Naast het Europese initiatief Energy Efficient Mortgages Initiative (EEMI) en het label Energy Efficient Mortgages (EEM), heeft de Beroepsvereniging van het Krediet (BVK) in 2023 een kader vastgesteld voor "energie-efficiënte" hypothecaire kredieten.

Sinds begin 2024 rapporteren de banken aan de Nationale Bank van België (NBB) het aandeel hypothecaire kredieten dat de energietransitie financiert. De NBB hecht namelijk steeds meer belang aan de energie-efficiëntie van de woningen die als onderpand dienen.

Toegang tot de regionale EPC-databanken is een cruciaal aspect voor kredietverstrekkers, zodat zij voortdurend zicht hebben op het laatste EPC-certificaat dat in omloop is voor de panden in hun portefeuille. De NBB vraagt namelijk dat elke kredietverstrekker een beeld van de energie-efficiëntie van zijn portefeuille rapporteert op prudentieel niveau. De politiek lijkt deze boodschap te hebben begrepen en heeft in het regeerakkoord 2024-2029 voorzien dat er, in overleg met de Gewesten, een kader moet worden opgesteld voor de toegang tot de EPC-certificatendatabase. De drie Gewesten hebben echter nog niet allemaal concrete parameters aangenomen die de toegang en het gebruik van de databases mogelijk maken.

HET EUROPEES PROJECT LIFE BE FREE

In 2023 hebben BVK en Febelfin Europese financiering gekregen in het kader van het LIFE Clean Energy Transition-programma. Het project Life BE FREE (Belgian Financing Roundtables on Energy Efficiency), gecoördineerd door BVK, brengt zes partners samen: Febelfin, VVSG, Wattson, Embuild, The Shift en Idea Consult.

Dit project, dat in oktober 2023 voor drie jaar is gestart, heeft tot doel de implementatie van duurzame financieringen te versnellen door de samenwerking tussen kredietverstrekkers, de bouwsector en de overheid te vergemakkelijken.

In 2024 heeft het consortium twee nationale rondetafelgesprekken georganiseerd waarbij volgende thema's werden behandeld: het EPC-certificaat, mede-eigendom en hervormingen van premies. Daarnaast werden er maar liefst acht thematische rondetafelgesprekken gehouden met tientallen betrokken actoren (federaal en regionaal).

CONSUMENTENKREDIETEN: EEN MOTOR VOOR DE GROENE TRANSITIE

Consumentenkredieten spelen een sleutelrol in de vergroening van de samenleving, vooral voor de financiering van hybride en elektrische wagens. Sinds 2023 zijn deze financieringen toegenomen, en in 2024 hebben kredietverstrekkers meer dan 117.000 kredieten verstrekt voor nieuwe auto's, voor een totaalbedrag van meer dan 2,6 miljard euro.

Daarnaast kunnen deze kredieten energetische renovatie van woningen ondersteunen. 2024 eindigde echter met een daling van meer dan 44% van dergelijke kredieten in vergelijking met 2023. Dit vanwege een gebrek aan bewustzijn rond de urgentie van energetische maatregelen.

Om deze trend om te keren, is een betere bewustwording van de rol van kredieten essentieel. BVK en haar leden hebben in samenwerking met Embuild, Febiac, Agoria, Traxio en Unizo een mediacampagne gelanceerd in 2023-2024 om verantwoord consumentenkrediet te promoten. De website [Consumentenkrediet voor morgen](#) is hiervan een verwezenlijking.

DUURZAME FINANCIERING EN INTEGRATIE VAN ESG-PRINCIPES

INTEGRATIE VAN DUURZAAMHEIDS-DOELSTELLINGEN BIJ VERMOGENSBEHEER

Dankzij de toenemende betrokkenheid van het publiek bij vraagstukken rond milieu en duurzaam beheer ('E'), maatschappelijke kwesties ('S') en verantwoord bestuur ('G'), is de integratie van duurzaamheidsdoelstellingen in de bedrijfscultuur de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Hierdoor is ook de behoefte ontstaan om de ESG-principes te integreren in wereldwijde beleggingen.

Door spaargelden te sturen in de richting van duurzame beleggingen, spelen vermogensbeheerders een sleutelrol in de inspanningen van Europa voor een milieuvriendelijkere toekomst (Green Deal). De Belgische vermogensbeheersector

wil een drijvende kracht zijn in deze evolutie en onderzoekt manieren om de efficiëntie en impact van portfoliobeheerprocessen te verbeteren.

Om dit doel te bereiken moeten vermogensbeheerders streven naar:

- een gediversifieerd aanbod van duurzame beleggingsoplossingen, rekening houdend met milieu-, sociale of governance aspecten (E, S of G);
- een stapsgewijze aanpak in de transitie naar duurzaamheidsdoelstellingen;
- een toepasselijke regelgeving (rapportage, verzoeken om externe gegevens) die consistent en proportioneel blijft;
- het garanderen van toegang tot de benodigde gegevens, wat tot op heden nog een uitdaging vormt.

Belangrijkste dossiers behandeld in 2024:

- Aanpassing van de aanvragen voor het Towards Sustainability-label aan de nieuwe kwaliteitsnormen;
- Toepassing van de richtlijnen van de ESMA voor het gebruik van ESG- of duurzaamheidstermen in fondsnamen;
- Herziening van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) – niveau 1 en update van de technische standaarden van niveau 2;
- Voorstel voor Europese regelgeving over ESG-beoordelingen;
- Impact van de CS3D-richtlijn op vermogensbeheerders;
- Rapport van de Europese toezichhoudende autoriteiten (ESA) over *greenwashing*;
- Herziening van de verordening over de *Paris-Aligned Benchmark* (PAB) en *Climate Transition Benchmark* (CTB) indices inzake EU klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde EU-benchmarks.

CSRD: IMPLEMENTATIE EN VERPLICHTINGEN VOOR ONDERNEMINGEN

De *Corporate Sustainability Reporting Directive* (CSRD) is in de Belgische wetgeving omgezet door de wet van 2 december 2024. Deze wet verplicht ondernemingen, inclusief financiële instellingen, om informatie te publiceren over hun duurzaamheidsbeleid en governance op het gebied van ESG.

Om aan deze regelgeving te voldoen, moeten deze ondernemingen ESG-gegevens verzamelen van de bedrijven in hun waardeketen, die grotendeels uit KMO's bestaan. Om deze verzameling te

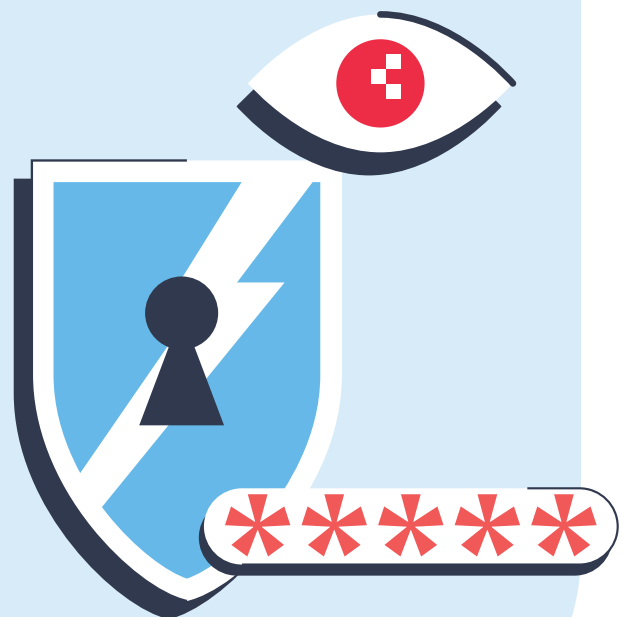
vereenvoudigen en te optimaliseren, ontwikkelt Febelfin een gemeenschappelijk ESG-dataplatform. Dit platform is afgestemd op de *Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs* (VSME), een Europese norm die is aangepast aan KMO's.

Om de administratieve last voor KMO's te beperken, heeft België in de omzetting van de CSRD een bepaling opgenomen die garandeert dat alleen de ESG-gegevens die in de VSME-norm zijn voorzien, kunnen worden opgevraagd. Deze aanpak sluit perfect aan bij het project van Febelfin en is bedoeld om een evenwichtige duurzame transitie voor alle ondernemingen, ongeacht hun grootte, te waarborgen.

Betrouwbare, efficiënte en veilige economie

Banken spelen een centrale rol bij het opsporen en voorkomen van financiële fraude. De strijd tegen het witwassen van geld en online fraude wordt beschouwd als een absolute prioriteit. Dankzij geavanceerde technologieën en toegewijde teams versterken banken hun controlesystemen om de economie, bedrijven en particulieren te beschermen, terwijl zij zorgen voor een veilig en transparant financieel milieu. Deze inspanningen maken ook deel uit van een breder kader dat financiële regelgeving, economische stabiliteit en de veiligheid van het banksysteem omvat, wat de fundamentele pijlers zijn van een betrouwbare en efficiënte economie.

BEWUSTMAKING VAN FRAUDE

Succesvolle bewustmakingscampagnes

“VOLG JE HELD NIET MET GELD”

De **campagne**, in samenwerking met de influencers Sami Farhat en Jonathan Medart, bracht de gevaren van vals beleggingsadvies op sociale media onder de aandacht. Ze benadrukte dat veel oplichters, vaak vermomd als financiële experts, misleidende aanbiedingen doen die snelle en gemakkelijke winsten beloven, en vooral jonge, onwetende beleggers aantrekken. De campagne “Volg je held niet met geld” had tot doel om jongeren bewust te maken van de gevaren van het volgen van finfluencers die twijfelachtige financiële strategieën promoten. Het toonde aan dat deze beloften om snel rijk te worden vaak vals zijn.

TWEESTAPSVERIFICATIE

Ter gelegenheid van de Europese maand van de cyberveiligheid hebben het Centrum voor Cybersecurity België (CCB), Febelfin en de Cyber Security Coalition een gezamenlijke **sensibiliseringscampagne** gelanceerd om internetgebruikers aan te moedigen hun accounts goed te beveiligen met tweestapsverificatie (2FA).

SPROOKJESCAMPAGNE OVER FRAUDE

Febelfin waarschuwt het grote publiek voor verschillende actuele online fraudevormen met een social media **campagne**. Aan de hand van de klassieke sprookjes - steeds met een moderne twist - wil Febelfin mensen bewust maken van de gevaren van vriendschapsfraude, investeringsfraude en bankkaart-phishing. De campagne kon rekenen op de medewerking van enkele bekende Franstalige en Nederlandstalige influencers en tv-persoonlijkheden, zoals Maaïke Cafmeyer, Nora Gharib, Stijn Steyaert, Joffrey Anane, Shauna Dewit, Jonathan Krego, Nikoz en Clara Laureys.

Hans en Grietje en de beleggingsheks

Assepoester en de kapotte koets

Continue sensibilisering

Daarnaast heeft Febelfin het hele jaar door de nadruk gelegd op andere fraudevormen, zoals CEO-fraude, hulpvraagfraude, kluisrekeningfraude, bankhelpdeskfraude, beleggingsfraude, fraude met

betrekking tot Card Stop... Diverse samenwerkingen (Cyberwall van Digital Wallonia, stakeholder event over cyberveiligheid, video met de FSMA en de Cybersecurity Coalition...) zijn ook gerealiseerd.

In 2024 heeft Febelfin de brochure "Phishing en andere kapers op de kust" gepubliceerd. De brochure geeft een overzicht van verschillende types fraude, hun evolutie en hun huidige vormen.

[LEES DE BROCHURE →](#)

DE HACKER HOTLINE

Onze mobiele escape room 'The Hacker Hotline' heeft dit jaar het hele land doorkruist om zowel jongeren als volwassenen bewust te maken van online fraude, in scholen, jeugdorganisaties, bedrijven, enz. We hielden halt op 77 verschillende locaties in gans België en bereikten zo'n 1.150 deelnemers.

SENSIBILISERING VAN JONGEREN ROND HET FENOMEEN GELDEZELS

De sensibilisering van jongeren richtte zich ook op het fenomeen van de geldezels. Dankzij geldezels kunnen criminele organisaties grootschalige daden van oplichting blijven plegen en tegelijkertijd hun risico beperken. Een **onderzoek**, uitgevoerd door Febelfin in samenwerking met het onderzoeksbureau IndiVille, toont de toenemende kwetsbaarheid aan van Belgische jongeren om als geldezel te worden ingezet. Ondanks de vele inspanningen om te sensibiliseren, zou nog steeds 6 op 10 jongeren hun bankkaart en pincode uitlenen in ruil voor een vergoeding.

Dit fenomeen vormde eveneens het onderwerp van een evenement waarbij verschillende stakeholders samenkwamen, in samenwerking met het BIN-kenniscentrum en de diensten van de gouverneur van Antwerpen en Vlaams-Brabant, met meer dan 120 deelnemers.

[LEES DE FLYER →](#)

ONLINE VEILIGHEID: AANGEPASTE REGELGEVING

VERORDENING BETREFFENDE DIGITALE OPERATIONELE WEERBAARHEID (DORA)

In een wereld die zich steeds meer online afspeelt wordt digitale operationele weerbaarheid cruciaal voor financiële instellingen. De verordening betreffende digitale operationele weerbaarheid (DORA), die op 17 januari 2025 in werking treedt, heeft tot doel het beheer van IT-risico's in de financiële sector te versterken.

DORA verplicht financiële instellingen om hun voorbereiding en reactievermogen op incidenten met betrekking tot cyberveiligheid te verbeteren. Dit omvat strikte eisen op het gebied van IT-risicobeheer, tests van digitale operationele weerbaarheid en incidentenmeldingen. Instellingen moeten aantonen dat ze in staat zijn om veilige en continue operaties te handhaven (zelfs bij cyberaanvallen) om klantgegevens te beschermen en het vertrouwen in financiële diensten te waarborgen.

De afstemming op DORA benadrukt de inzet van de Belgische banksector om te investeren in geavanceerde technologische oplossingen om de veiligheid van transacties en gegevens te waarborgen.

IBAN-NAAMCONTROLE

In 2024 heeft de Belgische banksector actief gewerkt aan de implementatie van de IBAN-naamcontrole, een maatregel om de overeenstemming tussen de naam van de begunstigde en zijn rekeningnummer (IBAN) te controleren. Dit initiatief is een reactie op een Europese verplichting om betaal fraude, zoals factuur fraude, te bestrijden.

De geleidelijke integratie van deze verificatie door Belgische banken in 2025 onderstreept hun inzet om veilige en betrouwbare betalingsoplossingen aan hun klanten aan te bieden. Ingeval een afwijking wordt gemeld, kan de klant (opdrachtgever) beslissen om de overschrijving voort te zetten of te stoppen.

REGULERING EN STABILITEIT VAN HET FINANCIËLE SYSTEEM

TOEPASSING VAN DE BAZEL REGELGEVING

Na jarenlange onderhandelingen is het eerste deel van de nieuwe regels van het Bazel Comité (de Verordening kapitaalvereisten (VKV of CRR)) op 1 januari 2025 in Europa in werking getreden. In de loop van 2024 heeft Febelfin gesprekken gevoerd met de Nationale Bank van België om te zorgen voor een zo evenwichtig mogelijke implementatie van de nieuwe Verordening. Sommige opties en discreties in het Bazel-pakket vallen namelijk onder de bevoegdheid van de nationale autoriteiten en zijn belangrijk voor de concurrentiepositie en de *level playing field* met onze buurlanden. Zo zal een deel van de blootstelling van banken aan de residentiële en commerciële vastgoedsector profiteren van een minder strenge kapitaalbehandeling gezien de historisch lage verliespercentages op dit type portefeuille.

SANCTIES TEGEN RUSLAND EN IMPACT OP DE BANKEN

Sinds de invasie van Oekraïne door Rusland in februari 2022 heeft de Europese Unie niet minder dan 16 'sanctiepakketten' gepubliceerd om de capaciteit van Rusland om de oorlog voort te zetten te beperken.

Deze economische en diplomatieke sancties hebben aanzienlijke gevolgen gehad voor de Belgische banken, die gedurende twee jaar veerkracht en aanpassingsvermogen moesten tonen om de uitdagingen van een voortdurend veranderende regelgeving het hoofd te bieden.

Bij elke nieuwe reeks sancties die door Europa werd gepubliceerd, hebben de Belgische banken zich aangepast. Ze hebben de gegevens van hun klanten bijgewerkt om tegoeden van ongeveer 2.400 personen en entiteiten die door de nieuwe maatregelen werden getroffen, te bevriezen. Ze hebben hun waakzaamheid ten aanzien van transacties verhoogd en zich aangepast om te voldoen aan een steeds complexer en veeleisender wettelijk kader.

JURIDISCH EN REGELGEVEND KADER

BASISBANKDIENST VOOR ONDERNEMINGEN

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door de invoering van de basisbankdienst die ondernemingen het recht geeft om een bankrekening met basisbetalingsdiensten aan te gaan bij een erkende bank.

In 2024 wilde de Belgische wetgever de reikwijdte van het nieuwe mechanisme uitbreiden. Er vonden debatten plaats in de Kamer en er werden verschillende wetsvoorstellen ingediend. De federale regering diende zelf ook een eigen wetsvoorstel in.

Febelfin heeft hierop steeds krachtig gereageerd. Het is vanzelfsprekend dat alle legitieme ondernemingen toegang moeten hebben tot een zichtrekening om deel te nemen aan het economische leven en hun professionele leven te organiseren. De samenleving en de wetgever eisen echter ook dat banken zich beschermen tegen het risico om als instellingen misbruikt te worden.

Sommige wetsvoorstellen werden in 2024 aangenomen, andere werden verworpen, maar onder druk van de wetgever blijft Febelfin de contractuele vrijheid van banken en hun rol in de strijd tegen witwassen en fraude benadrukken.

WET PRIVATE OPSPORING

Deze wet werd op 6 december 2024 gepubliceerd. Ze vervangt de oude wet van 19 juli 1991 en heeft tot doel het juridische kader voor privédetectives in België te moderniseren, rekening houdend met technologische ontwikkelingen en het belang van privacy. Ze is van toepassing op alle soorten activiteiten die als private opsporing worden beschouwd volgens de wet. Er zijn verschillende

cumulatieve criteria. Sommige opsporingsactiviteiten vallen echter niet onder de wet, zoals wanneer activiteiten gericht zijn op het beschermen van een algemeen belang in plaats van een individueel belang van het bedrijf.

Dankzij het werk van Febelfin en haar leden heeft de wetgever nuance aangebracht in zijn wetsontwerp door onder andere de wettelijk opgelegde opsporingsactiviteiten voor financiële instellingen in het algemeen belang (bv. in de strijd tegen witwassen) uit te sluiten.

ONTWIKKELING VAN JURIDISCHE OVEREENKOMSTEN

Op basis van de gezamenlijke wens van de leden van Febelfin en de Orde van Advocaten om de bestaande overeenkomsten te herzien en deze in overeenstemming te brengen met de nieuwe deontologische regels voor advocaten en recente wettelijke wijzigingen, zijn er nieuwe modelovereenkomsten opgesteld voor de opening en het beheer van kwaliteitsrekeningen door advocaten (met name bankrekeningen die bedoeld zijn voor het beheer van gelden van cliënten, los van de eigen middelen van de advocaat). Deze nieuwe, gemoderniseerde modelovereenkomsten, die een resultaat zijn van het overleg tussen Febelfin, de Ordes van Franstalige en Duitstalige Balies (OBFG) en de Orde van Vlaamse Balies (OVB), zullen een uniform en duidelijk kader bieden voor de opening en het beheer van kwaliteitsrekeningen van advocaten. Ze zullen ook zorgen voor de permanente overdracht van transactiegegevens op deze rekeningen naar de Ordes, om een geautomatiseerde controle te garanderen. Deze overdracht gebeurt in overeenstemming met de recente aanpassingen van het Gerechtelijk Wetboek.

VERBETERING VAN INFRASTRUCTUREN EN FINANCIËLE PROCESSEN

OVERGANG NAAR T+1 REGELING EN MODERNISERING VAN DE MARKTEN

Febelfin volgt niet alleen de nieuwe regelgeving, maar ook de operationele ontwikkelingen in de *Securities Value Chain*, zoals de dienstverlening op het gebied van effecten (*asset servicing*). Een belangrijke uitdaging is de overgang naar de T+1-regeling voor effectenhandel tegen oktober 2027, in overeenstemming met de Europese vereisten. Febelfin analyseert hoe marktinfrastructuren, financiële instellingen en hun klanten zich kunnen aanpassen, terwijl ze oplossingen verkennen om processen te versnellen en te optimaliseren (automatisering, afwikkelingsdiscipline).

Andere prioriteiten zijn onder meer het vereenvoudigen van processen zoals de identificatie van aandeelhouders en de organisatie van algemene vergaderingen, wat bijdraagt aan de doelstellingen van de EU voor sparen en investeren.

Ten slotte benadrukt Febelfin de rol van België als financieel centrum, onder meer door het voorzitterschap van de EU Round Table of Financial Centres in 2024 op zich te nemen. Het resultaat is een samenwerkingsgerichte aanpak waarbij emittenten, investeerders, financiële instellingen en regelgevers betrokken zijn.

REGELGEVEND KADER EN BEST PRACTICES IN DE BANKSECTOR

DE BANKIERSEED

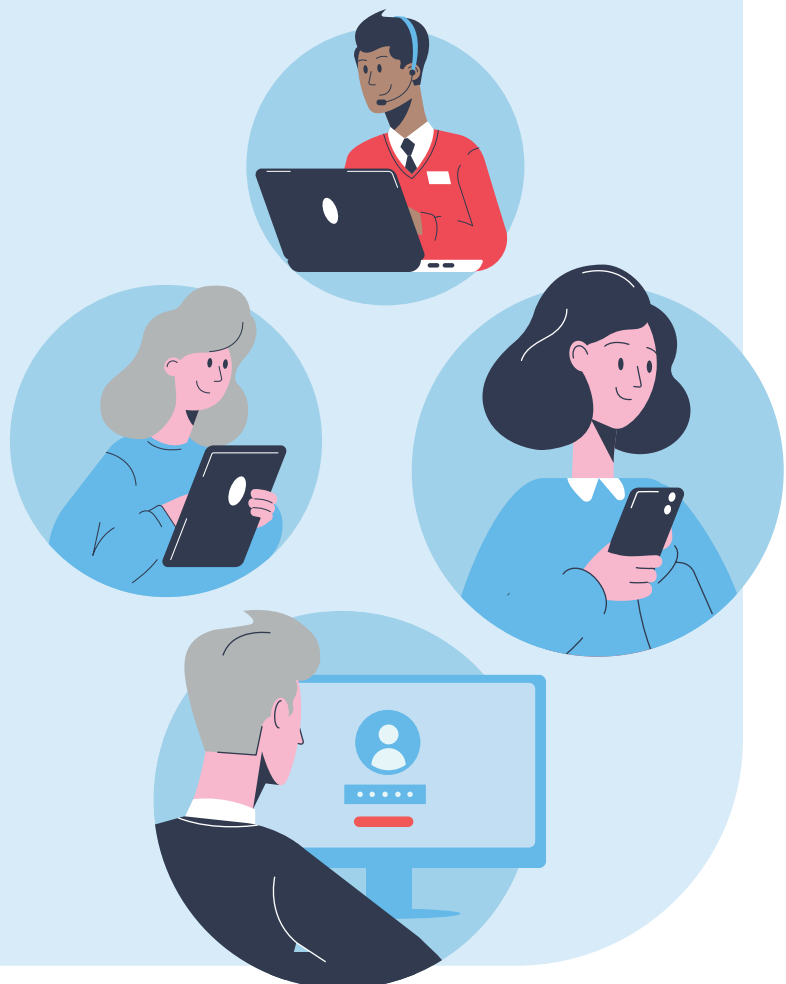
De wet van 20 december 2023 betreffende diverse financiële bepalingen heeft de regelgeving met betrekking tot de bankierseed ingevoerd. Deze nieuwe verplichting is bedoeld om de integriteit van de financiële sector te versterken en de essentiële rol van banken voor gezinnen en bedrijven te benadrukken. Voortaan moeten een deel van de bankmedewerkers een eed afleggen, waarbij ze zich ertoe verbinden altijd integer en in het belang van de klant te handelen. De klant blijft centraal staan bij bankdiensten, en deze eed herinnert daar opnieuw aan. Deze positieve ontwikkeling draagt bij aan het versterken van het vertrouwen van het publiek in de banksector.

Febelfin heeft uitgebreide consultaties gehouden om de praktische uitvoering van deze regelgeving te ondersteunen. Ze heeft bijdragen geleverd aan de FSMA voor de opstelling van een operationeel reglement en een FAQ. Febelfin heeft ook opmerkingen gemaakt over de circulaire van de Nationale Bank van België (NBB) met betrekking tot het personeel dat aan de *fit & proper*-eisen moet voldoen.

De bankierseed zal in de loop van 2025 geleidelijk worden ingevoerd en zal tegen 2026 van toepassing zijn op al het bankpersoneel dat onder de regelgeving valt. Febelfin is verheugd een sleutelrol te spelen in de ondersteuning van dit project binnen alle banken.

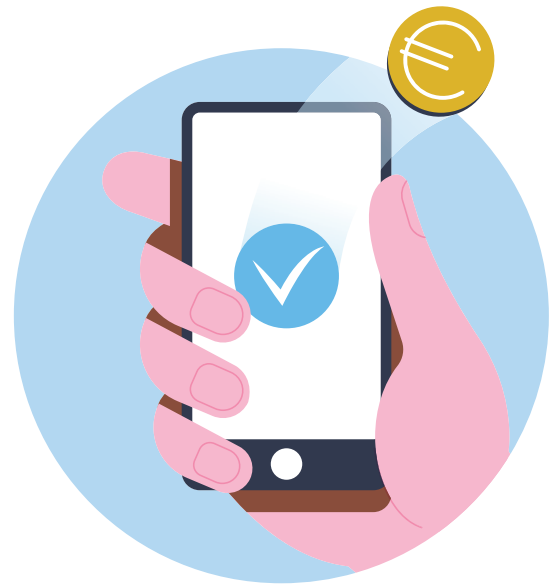
Innovatieve en digitale samenleving

De Belgische financiële sector onderscheidt zich door zijn dynamiek en vermogen om zich voortdurend aan te passen aan digitale ontwikkelingen en opkomende technologieën. Door de kansen van digitalisering te benutten en innovatieve oplossingen te integreren, toont de sector een constante bereidheid om zichzelf opnieuw uit te vinden en in te spelen op de nieuwe behoeften van zijn klanten.

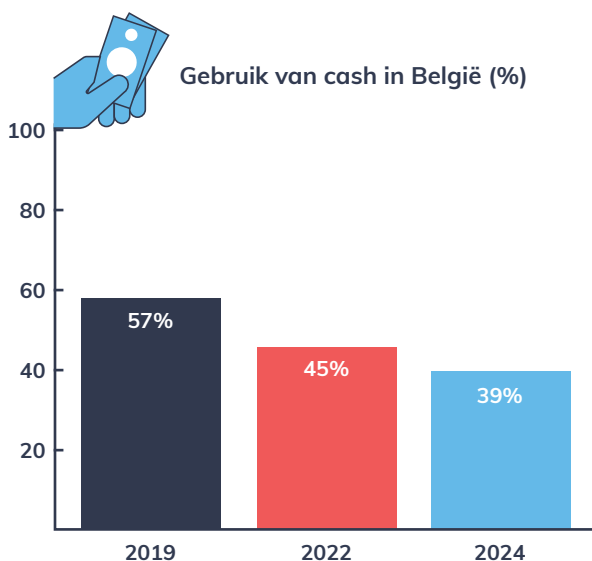
INNOVATIES DIE HET BETALINGSLANDSCHAP VERANDEREN

GROEI VAN DIGITALE BETALINGEN IN BELGIË

Technologische vooruitgang komt tot uiting in moderne betaalmethoden. In België is er een afname van het gebruik van cash, met een halvering van het aantal afhandelingen in de afgelopen tien jaar. Deze ontwikkeling wordt ook bevestigd door de Europese Centrale Bank, waarvan de laatste studie aantoonde dat het gebruik van cash in België is gedaald tot 39% (45% in 2022). Daarentegen hebben digitale betalingsoplossingen de afgelopen jaren een aanzienlijke groei doorgemaakt.

Dat blijkt uit de **Digital Payments Barometer 2024**, een studie van Ipsos die werd uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel in opdracht van partners Febelfin, Bancontact Payconiq Company, Mastercard, Visa en Worldline. De Barometer vermeldde ook 1 juli 2024 als Digital Payment Day, een dag gewijd aan digitale betalingen, met als doel consumenten aan te moedigen hun kaart, smartphone, horloge of ander verbonden apparaat te gebruiken voor hun aankopen.

Bron: ECB

INSTANTOVERSCHRIJVINGEN: EEN SUCCESVOLLE IMPLEMENTATIE

Een van de belangrijkste voordelen van digitalisering is het versneld uitvoeren van betalingen. Instantoverschrijvingen, die het mogelijk maken om de rekening van de begunstigde binnen enkele seconden te crediteren, worden nu op grote schaal toegepast.

In 2024 heeft de banksector volledig bijgedragen aan de effectieve implementatie van de Europese verordening inzake instantoverschrijvingen, waardoor universele toegang tot deze innovatieve dienst wordt gegarandeerd. Sinds januari 2025 moeten alle banken in staat zijn om instantoverschrijvingen te ontvangen. Vanaf oktober 2025 moeten ze hun klanten ook in staat stellen om deze overschrijvingen via alle beschikbare kanalen voor standaardoverschrijvingen te verzenden.

Deze vooruitgang getuigt van de inzet van de sector om moderne, efficiënte en klantgerichte betalingsoplossingen te bieden.

De cijfers van 2024 bevestigen dit succes: er werden 197,8 miljoen instantoverschrijvingen uitgevoerd, een stijging van 15% ten opzichte van 2023. Elke dag werden er gemiddeld 540.442 instantoverschrijvingen gedaan, met een dagelijks record van 921.720 transacties op 2 december 2024. Tegenwoordig is ongeveer 22% van alle overschrijvingen instant.

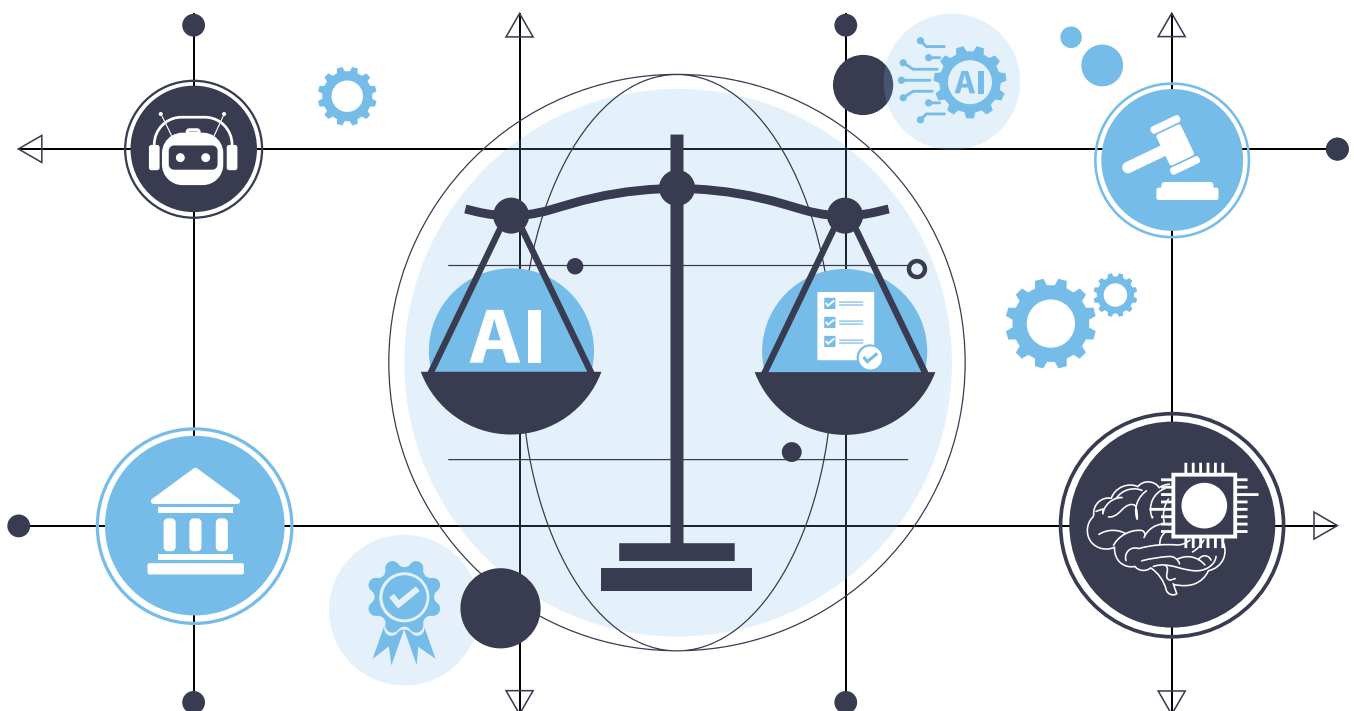
TECHNOLOGIE IN DE FINANCIËLE SECTOR

AI-WET: REGELGEVEND KADER VOOR KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

De Europese verordening inzake artificiële intelligentie werd op 12 juli 2024 gepubliceerd. Het doel van deze verordening – die van toepassing is op alle sectoren – is om een uniform juridisch kader vast te stellen voor de ontwikkeling, het op de markt brengen, de ingebruikname en het gebruik van AI-systemen door verschillende actoren, om een hoog beschermingsniveau te garanderen en burgers te beschermen tegen de mogelijke gevaren die sommige AI-systemen kunnen vormen voor de gezondheid, veiligheid en fundamentele rechten.

Febelfin en haar leden hebben bijgedragen aan de noodzakelijke wijzigingen van de tekst tijdens de onderhandelingen door het Europees Parlement en de Raad om, waar mogelijk, een zekere samenhang te waarborgen tussen de nieuwe verplichtingen, de bestaande wetgeving en de praktijk.

Het werk gaat door in afwachting van bepaalde aanbevelingen die de tekst op sommige punten moeten verduidelijken en de oprichting van toezichhoudende autoriteiten in België. Sommige bepalingen zijn al van toepassing en zullen geleidelijk van kracht worden.

Inclusieve en toegankelijke samenleving

Inclusie is een prioriteit voor de Belgische banksector, die actief werkt aan de bevordering ervan. Of het nu gaat om digitale inclusie, financiële educatie of diversiteit in bedrijven, de sector speelt een leidende rol. Inclusief zijn betekent ook zorgen voor een eerlijke toegang tot bankdiensten en luisteren naar de behoeften van de samenleving om hierop als sector concreet en effectief te reageren. Febelfin heeft een actieplan ontwikkeld om deze uitdagingen aan te pakken. De sector legt ook de nadruk op de inclusie van huidige en toekomstige medewerkers door middel van diverse opleidingen en een nauwe samenwerking met het hoger onderwijs, waardoor de integratie van jong talent wordt bevorderd. Tegelijkertijd zet de sector zich in voor het bevorderen van diversiteit en inclusie binnen de teams.

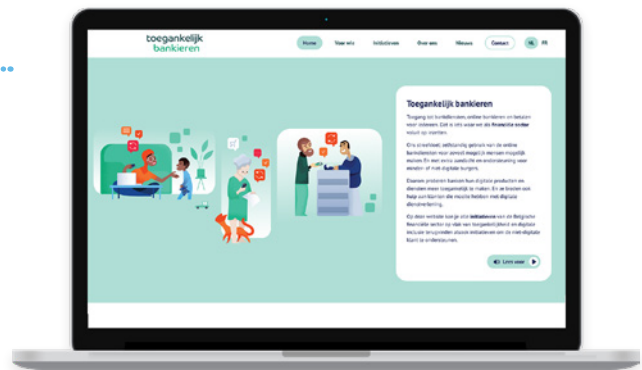
TOEGANKELIJK BANKIEREN STAAT CENTRAAL

OVERLEG EN INSPIRATIE: HOE BANKIEREN TOEGANKELIJKER MAKEN?

In maart 2024 vond het jaarlijks netwerkevenement 'Febelfin Connect' plaats met als thema 'Accessible banking: the way forward'. Inspirerende sprekers en panellleden deelden hun inzichten over het belang van een toegankelijke en inclusieve banksector voor zowel particulieren als ondernemers.

In december 2024 organiseerde Febelfin ook een **inspiratiedag** over de toegankelijkheid van bankieren met zo'n 300 deelnemers. Het evenement bracht leden van de financiële sector en diverse stakeholders samen, waaronder consumentenorganisaties en maatschappelijke organisaties. Febelfin onderzoekt de ideeën die tijdens het evenement naar voren kwamen en werkt ze verder uit.

Febelfin lanceerde, samen met haar leden, de website toegankelijkbankieren.be. Deze website biedt alle informatie over de verschillende initiatieven in het kader van toegankelijk bankieren en digitale inclusie.

VERLENGING VAN DE UNIVERSELE BANKDIENST (UBD)

De sector wil tegemoet blijven komen aan de behoeften van klanten die weinig of geen gebruik maken van digitale kanalen om hun financiële zaken te regelen.

voor de financiële sector. Daarom lanceerde de sector de voorbije jaren verschillende initiatieven om de beschikbaarheid en toegankelijkheid van geldautomaten te garanderen.

Daarom heeft de sector zich ook geëngageerd om de **Universele Bankdienst** voor onbepaalde duur te verlengen. Deze UBD maakt het mogelijk om manuele transacties (zoals papieren overschrijvingen) uit te voeren tegen een voordelig tarief. Zo kan iedereen op een eenvoudige manier betalingen doen en deelnemen aan het economische leven.

Om een praktisch overzicht te geven van alle geldautomaten in de buurt, lanceerde Febelfin een nieuwe website: ikzoekeengeldautomaat.be

MAKKELIJKE TOEGANG TOT CASH

Digitale betalingen zijn in de loop van de jaren steeds populairder geworden. Cash vormt echter nog steeds een belangrijk betaalmiddel. Voldoende toegang tot cash blijft dan ook een doelstelling

DIGITALE INCLUSIE EN FINANCIËLE EDUCATIE: EEN PRIORITEIT

INFORMATIESESSIES DIGITAAL BANKIEREN EN ONLINE VEILIGHEID

Sinds enkele jaren organiseert Febelfin in heel België informatiesessies over digitaal bankieren en online veiligheid. De meeste van deze sessies vinden fysiek plaats, andere onder de vorm van webinars. Soms zijn er ook bankvertegenwoordigers aanwezig om de deelnemers persoonlijke ondersteuning te bieden.

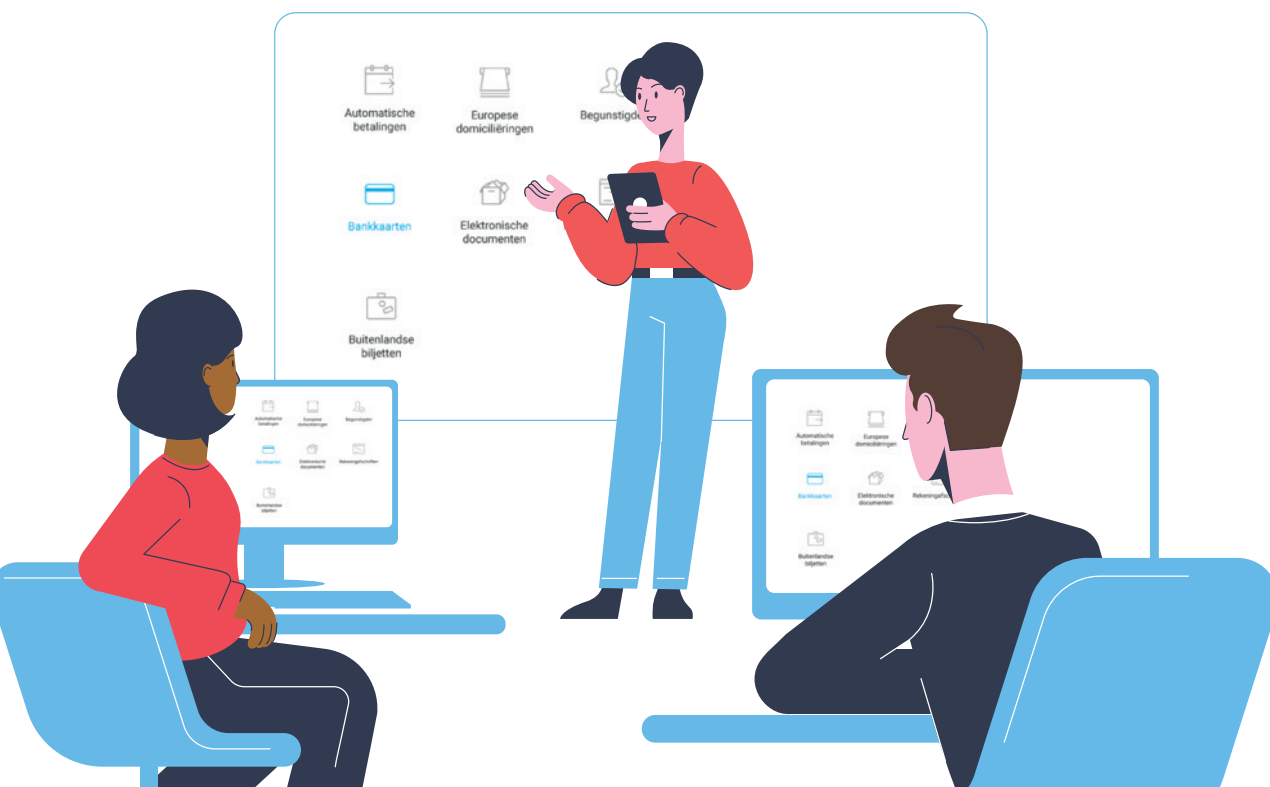
Deze sessies worden georganiseerd in samenwerking met een aantal partners, waaronder digibanken in Vlaanderen, de lokale politie, OCMW's, bibliotheken en seniorenverenigingen.

In Wallonië is er een structurele samenwerking met het initiatief "J'adopte la banque numérique", waarbij de SPW, het Agence du Numérique en de Espaces Publics Numériques (EPN) betrokken zijn. Deze samenwerking wordt in 2025 voortgezet.

In 2024 gaf Febelfin meer dan 50 informatiesessies over digitaal bankieren en online veiligheid, waaraan meer dan 1.500 mensen deelnamen.

Febelfin publiceerde de brochure 'Online en offline bankieren door de ogen van de consument'. Deze brochure geeft een overzicht van hoe Belgen vandaag bankieren en van het aantal bankkantoren, geldautomaten en geldopnames.

[LEES DE BROCHURE →](#)

E-LEARNING DIGICOACH: NU OOK VOOR BANKMEDEWERKERS

Na de succesvolle lancering van onze e-learning voor digicoaches (vrijwilligers en professionals die anderen willen helpen om hun digitale vaardigheden te versterken) in 2023, is deze nu ook

beschikbaar voor **medewerkers** in de financiële sector. Deze opleiding werd toegevoegd aan het Elan+ opleidingsaanbod voor 2024-2025. Bankmedewerkers kunnen hun vaardigheden op het gebied van online bankieren en betalingen uitbreiden om digistarters te begeleiden. Meer dan 400 mensen hebben deze training al gevolgd.

FINANCIËLE EDUCATIE

BOUWEN AAN EEN VERANTWOORDE FINANCIËLE TOEKOMST: CONCRETE ACTIES VOOR ELKE DOELGROEP

Financiële educatie van jongs af aan kan mensen helpen op latere leeftijd meer verantwoorde financiële keuzes te maken en de valkuilen van economische tegenslagen te vermijden.

Febelfin is zich bewust van dit belang en biedt een brede waaier aan gratis educatief materiaal aan. Haar website mijngeldenik.be en sociale media, die steeds aangevuld worden met nieuwe artikels en diverse inhoud zoals educatieve video's, zijn hiervan enkele voorbeelden.

Febelfin werkt ook samen met organisaties die financiële educatie promoten en met verschillende gekende leerkrachtenplatformen zoals Enseignons.be en KlasCement, om campagnes, initiatieven en boodschappen rond financiële educatie verder te verspreiden. Ook de 'Economedij'-voorstellingen met Kamal Kharmach in scholen werden in 2024 voortgezet en bereikten ondertussen meer dan 15.000 leerlingen. In 2025 zijn er nieuwe voorstellingen gepland.

EEN CAMPAGNE OM TE LEREN BELEGGEN

In 2024 zijn verschillende projecten gelanceerd om de financiële kennis van het grote publiek over beleggen te verbeteren, met name door de herziening van de website **Club Beleg**. In dit kader heeft Febelfin deze site bijgewerkt om een gevarieerd en actueel aanbod van inhoud over investeringen, sparen en verzekeringen aan te bieden. Nieuwe video's, met Ludovic Daxhelet en Kamal Kharmach, leggen op een eenvoudige manier de basisprincipes van beleggen uit en geven een overzicht van alle mogelijkheden. Deze video's zijn ook op sociale media gepubliceerd.

In dezelfde lijn heeft EFAMA een toegankelijke brochure gepubliceerd die antwoord geeft op negen veelgestelde vragen over duurzaam beleggen. Deze is bedoeld voor spaarders en particuliere beleggers van alle leeftijden en is beschikbaar in het Frans en Nederlands op de website van **BEAMA**.

Bovendien is het hoofdstuk over financiële educatie op de vernieuwde website van BEAMA uitgebreid.

De inzet voor financiële educatie beperkt zich niet tot het grote publiek. Specifieke opleidingen voor professionals worden ook aangeboden op het gebied van vermogensbeheer, waarbij verschillende beleggingsinstrumenten aan bod komen, waaronder beleggingsfondsen.

48 %

van de jongeren zou beginnen met beleggen als ze beter geïnformeerd waren.

INVESTEREN IN VAARDIGHEDEN

De financiële sector hecht cruciaal belang aan voortdurende training en vaardigheidsontwikkeling, zowel voor de huidige medewerkers als voor de talenten van morgen. Deze aanpak speelt in op de technologische, regelgevende en maatschappelijke uitdagingen waarmee de sector wordt geconfronteerd. Hier zijn enkele voorbeelden van initiatieven die in 2024 zijn uitgevoerd:

UPSKILLING EN RESKILLING: IN SPELEN OP DE EVOLUERENDE BEHOEFTE VAN DE SECTOR

Febelfin Academy heeft verschillende opleidingsprogramma's georganiseerd die gericht zijn op het upskillen en reskillen van medewerkers, met zeer positieve resultaten. Meer dan 70 deelnemers hebben deze trainingen gevolgd, die een gemiddelde bezettingsgraad van 85% hadden. De aangeboden programma's waren de volgende:

- Qualified Operational Compliance Officer (in samenwerking met Deloitte)
- Certified Business Banking
- Qualified Cybersecurity Professional in Finance (in samenwerking met Solvay Business School)
- Qualified Data Translator in Finance
- Qualified Payments Expert

ONTWIKKELING VAN INNOVATIEVE E-LEARNINGMODULES

Om te anticiperen op nieuwe regelgeving, werden nieuwe E-learningmodules ontwikkeld zoals:

- een module gewijd aan de bankierseed (lancering eind 2024)
- een e-learning over artificiële intelligentie in de financiële sector, afgestemd op de Europese verplichtingen (beschikbaar begin 2025).

Deze initiatieven stellen de sector in staat om aan de top te blijven en ervoor te zorgen dat werknemers over de benodigde vaardigheden beschikken en tegelijkertijd conform te zijn aan de wetgeving op dit vlak.

FIN COMPETITION 2024: SAMENBRENGEN VAN DE SECTOR MET JONGE TALENTEN

Met meer dan 700 deelnemers uit Belgische universiteiten en hogescholen was de Fin Competition 2024 een groot succes. Het doel van dit evenement is tweeledig:

- Een brug slaan tussen de arbeidsmarkt en het hoger onderwijs.
- De diversiteit en innovatie van mogelijke carrières in de financiële sector belichten.

Deze competitie stimuleert langdurige samenwerkingen tussen de financiële sector en de academische wereld, en biedt jongeren een kijk in de diverse en boeiende carrière mogelijkheden binnen deze sector.

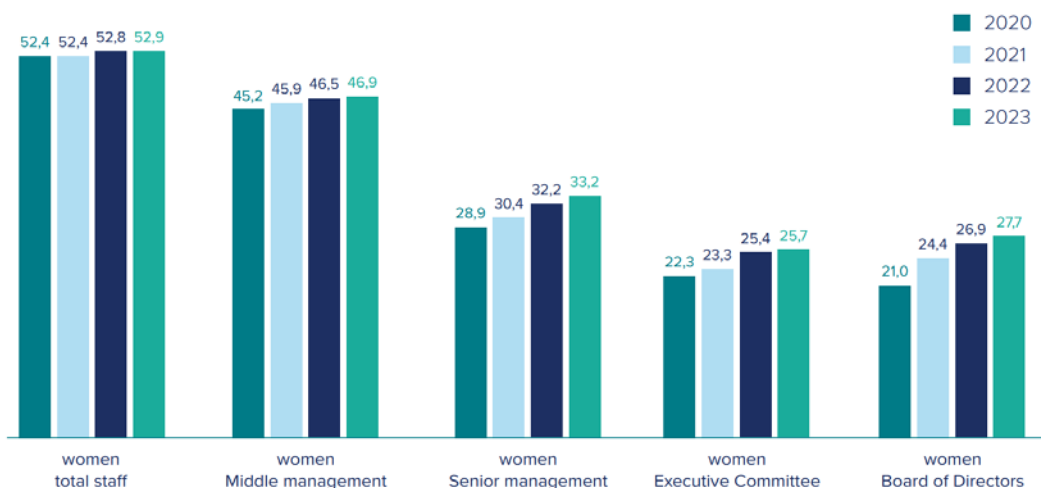
BEVORDEREN VAN DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De Belgische banksector zet zich actief in om diversiteit en inclusie te bevorderen door middel van innovatieve en gestructureerde initiatieven. Wo.Men in Finance (WIF) en het Multicultural Network in Finance spelen een centrale rol in deze inspanningen, waarbij ze een brede waaier aan doelgroepen bereiken, gaande van leidinggevenden tot studenten.

WO.MEN IN FINANCE

Wo.Men in Finance (WIF) brengt 65 instellingen uit de financiële en verzekeringssector in België samen, die zich allemaal inzetten voor het verbeteren van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De bedrijven ondertekenen een charter en voeren concrete acties uit om dit doel te bevorderen.

Gender progression in finance in Belgium, 2020-2023

In 2024 namen meer dan 1.000 mensen deel aan de initiatieven van WIF, waaronder CEO's, HR-managers, leidinggevend en studenten. WIF plant ook een programma van **gratis maandelijkse webinars** vanaf 2025, bedoeld om de medewerkers van de aangesloten bedrijven te trainen op verschillende aspecten van diversiteit.

Daarnaast heeft WIF een partnerschap getekend met **CEASE**, een netwerk dat bedrijven bewust maakt van hun rol bij huiselijk geweld door gratis trainingen aan HR-teams aan te bieden.

Ten slotte trekt het Executive Master-programma "**S.He Goes Digital**", dat voor het derde jaar op rij wordt georganiseerd, een meerderheid van vrouwelijke deelnemers aan, wat het succes van de initiatieven ter versterking van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen in de sector illustreert.

MULTICULTURAL NETWORK IN FINANCE: VOOR EEN BREDERE CULTURELE INCLUSIE

Het netwerk Multicultural Bankers, dat nu **Multicultural Network in Finance** heet, staat nu open voor alle financiële instellingen, inclusief verzekeringsmaatschappijen en fondsbeheerbedrijven. Dit netwerk ondersteunt bedrijven die de Multicultural Inclusion Pledge hebben ondertekend en een programma met maandelijkse webinars aanbieden. Deze trainingen zijn bedoeld om best practices te delen en de vooruitgang op het gebied van multiculturele inclusie te bevorderen.

Partner in Europa

Als voorzitter van de Raad van de Europese Unie in 2024, speelde België een sleutelrol in het sturen van de economische en financiële discussies, terwijl het de verkiezingen voor het Europees Parlement begeleidde.

In een context waarin de Europese Unie haar concurrentievermogen wil versterken ten opzichte van de Verenigde Staten en China, hebben verschillende high-level rapporten de urgentie benadrukt om de productiviteit en economische veerkracht van Europa te verbeteren.

ONDERSTEUNING VAN EEN CONCURRERENDE EN GEÏNTEGREERDE EUROPESE ECONOMIE

NAAR EEN EUROPESE UNIE VOOR SPAREN EN INVESTEREN

In 2024 werd het debat over de Kapitaalmarktenunie nieuw leven ingeblazen met de rapporten van Enrico Letta en Mario Draghi, die het belang van de interne markt benadrukten om groene en digitale investeringen te ondersteunen, de Europese productiviteit te verhogen en de concurrentiekracht ten opzichte van de Verenigde Staten en China te versterken. Deze voorstellen inspireerden Ursula von der Leyen om Maria Luís Albuquerque, de nieuwe Commissaris voor financiële diensten, de opdracht te geven een "Europese Unie voor sparen en investeren" te ontwikkelen om het particuliere sparen te mobiliseren en de toegang tot financiering voor Europese bedrijven te verbeteren.

In dit kader heeft Febelfin een **rapport** gepubliceerd waarin drie belangrijke prioriteiten worden geïdentificeerd :

1. Het stimuleren van particuliere investeringen door middel van fiscale prikkels, een stabiel regelgevingskader creëren en investeren in meer financiële educatie waardoor risicobereidheid kan worden vergroot.
2. Het verminderen van de marktfragmentatie door regelgeving en processen te harmoniseren en de rapportagevereisten te vereenvoudigen.
3. Het herlanceren van de securitisatiemarkt om de Europese transities te financieren.

Febelfin verdedigt deze prioriteiten actief op nationaal en Europees niveau en draagt bij aan verschillende initiatieven om de kapitaalmarkten te versterken.

EEN BETROKKEN BELGISCH VOORZITTERSCHAP EN EEN EVOLUEREND REGELGEVINGSKADER

Naast de grote doelstellingen van de Unie werd het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie gekenmerkt door een sprint om verschillende belangrijke dossiers af te ronden en structurele beslissingen te nemen. Het laatste jaar van de vorige legislatuur leidde tot een golf van nieuwe regelgeving die de financiële sector direct beïnvloedde.

In het bijzonder hebben Febelfin en zijn leden gewerkt aan de naleving van:

- De herziene verordening en richtlijn inzake kapitaalvereisten (*Capital Requirements Regulation* en *Directive*).
- Het Europese pakket ter bestrijding van witwassen, inclusief de oprichting van de Europese Autoriteit voor de bestrijding van witwassen (AMLA).
- De verordening inzake instantbetalingen.
- De *Listing Act* en de *AI Act*.
- De herziening van MIFIR en MiFID II.

Daarnaast is Febelfin verschillende lopende sectorale dossiers blijven volgen, met de nadruk op regelgeving die een bredere impact heeft op het Europese economische weefsel. Er werd aandacht besteed aan dossiers met betrekking tot digitale financiën en betalingen, zoals FIDA, dat het delen van klantgegevens van financiële instellingen moet bevorderen, en de herziening van PSD2 (nu PSR en PSD3), die het betalingskader herzielt. Bovendien volgt Febelfin de ontwikkelingen rond de digitale euro, zowel het wetgevingsproces als het technische werk binnen de ECB. De detailhandelsbeleggingsstrategie, die gericht is op het stimuleren van detailhandelsinvesteringen in de EU, stond ook centraal in het werk van Febelfin.

De rol van Febelfin als facilitator en woordvoerder in de dialoog met Europese belanghebbenden blijft essentieel om een stabiel, duurzaam en eerlijk regelgevingskader te garanderen.

BIJLAGE

HET DUURZAAMHEIDSRAPPORT VAN FEBELFIN

Sedert enkele jaren legt Febelfin de nadruk op inspanningen en initiatieven waarmee ze als federatie van de financiële sector haar leden kan helpen en ondersteunen om hun positieve maatschappelijke impact te maximaliseren en zo de maatschappelijke bijdrage van de financiële sector aan de duurzame transitie te versterken. Samen met onze leden blijven wij werken aan oplossingen om de transitie naar een meer duurzame maatschappij mogelijk te maken en aan maatschappelijke initiatieven om inclusie te bevorderen.

Febelfin denkt niet alleen duurzaam, maar wil ook duurzaam zijn en dit op een transparante manier communiceren naar haar leden en stakeholders.

In het onderstaand overzicht lichten we een aantal verwezenlijkingen toe op het vlak van “milieu”, “maatschappij” en “governance” (ESG). Daarbij leggen we een verband met de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (DOD).

MILIEU

ALGEMEEN:

- Ondersteuning van de leden bij de integratie van de Europese taxonomie
- Ondersteuning van de energierenovatie van gebouwen (particulieren en ondernemingen) via hypothecaire leningen
- Leden helpen om voorkeuren op het vlak van duurzaamheid te integreren in beleggersprofielen en regels voor de bescherming van beleggers (MiFID)
- Ondernemingen bewustmaken van het belang van duurzaamheid en ESG-rapportering en individuele ondersteuning van ondernemingen door de leden op het vlak van klimaattransitie en investeringsplanning
- Life Be Free
- Consumentenkrediet voor morgen
- Nieuwe gemeenschappelijke digitale platform voor duurzaamheidsrapportage van KMO's

INTERN BESTUUR:

- Inspanningen op het gebied van intern mobiliteitsbeleid: elektrische fiets; mogelijkheid om de fiets en elektrische wagens op te laden, flexibel mobiliteitsbudget...
- Interne energiebesparende maatregelen: aandacht voor elektriciteitsbesparing, verwarming en verlichting, zonnepanelen, groene daken, beperkt gebruik van printers, duurzaam beleid inzake afvalverwerking en recycling, enz.

SOCIAAL

- Beheer en ontwikkeling van een norm voor "duurzame financiële producten" (Towards Sustainability-label)
- Ontwikkeling van financieringsoplossingen ter ondersteuning van de circulaire economie, met name via financiële leasing: charter voor de circulaire economie
- Ondersteuning van de leden bij de toenemende integratie van ESG-aspecten (bv. communicatie over ESG-verslagen...)
- Nieuwe gemeenschappelijke digitale platform voor duurzaamheidsrapportage van KMO's

- Talrijke studies, acties en samenwerkingsverbanden op het gebied van digitale inclusie, met name voor kwetsbare groepen
- Verantwoord lenen en bestrijding van overmatige schuldenlast
- Handhaving van de toegankelijkheid van bankdiensten door het aanbieden van basisbankdiensten aan particulieren en het invoeren van de universele bankdienst (UBD)
- Website over acties en projecten op het gebied van toegankelijk bankieren: toegankelijkbankieren.be
- Dialoog met stakeholders digitale inclusie
- Website om geldautomaten te vinden: ikzoekeengeldautomaat.be

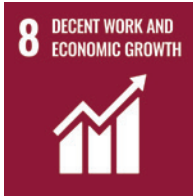

- Tal van initiatieven op het gebied van financiële en digitale geletterdheid voor verschillende doelgroepen
- Sensibilisering van het grote publiek rond cybersecurity
- Informatiesessies over digitaal bankieren, betalingen en veiligheid en E-learning voor Digicoaches

- Acties en campagnes ter verbetering van de genderdiversiteit en inclusie in de sector
- Acties en initiatieven ter bestrijding van alle vormen van discriminatie (afkomst, godsdienst, enz.)
- Samenwerking met andere sectoren en ondernemingen voor meer gendergelijkheid (bv. inclusieve panels)
- Wo.Men in finance
- Aanstelling van een inclusiecoördinator die het inclusiebeleid intern en extern verder ontwikkelt
- Initiatieven voor klanten met een handicap
- Organiseren van evenementen met een evenwichtige vertegenwoordiging van mannelijke en vrouwelijke sprekers
- Multicultural Network in Finance
- S.HE Goes Digital
- Samenwerking Digital for Youth

GOVERNANCE

- Creëren van instrumenten om investeringen te kanaliseren naar economische transitie en herstel
- Inspanningen om de financiële sector te positioneren als een aantrekkelijke werkgever
- Investering in permanente opleiding van het personeel
- Initiatieven om het evenwicht tussen werk en privéleven te controleren, met inbegrip van het structurele kader voor telewerken
- Eerste sector in België met een CAO over deconnectie
- Initiatieven ter ondersteuning van het personeel bij de digitale omschakeling
- Inspanningen voor loononderhandelingen en handhaving van een concurrerend loonpakket
- Intern personeelsbeleid: mogelijkheid tot telewerken; flexibele werktijden; aandacht voor diversiteit; genderneutrale vacatures; opleiding; aandacht voor ergonomie en mogelijke stressfactoren op het werk...
- Ondertekening van het Charter Open@Work
- Initiatieven rond gezondheid op het werk, sportcoaching en activiteiten met collega's

- Intern bestuur van Febelfin: een steeds groter deel van de beschikbare reserves beleggen in duurzame producten (fondsen)

- Initiatieven en nieuwe wetgeving ter bestrijding van financiële criminaliteit en het witwassen van geld
- Ondersteuning van de leden bij de toepassing van internationale embargo's
- Ondersteuning van initiatieven om de interne controle- en nalevingsprocedures voortdurend bij te werken
- De leden bijstaan bij de toepassing van de nationale en internationale belastingwetgeving met het oog op de correcte inning van de verschuldigde belastingen

- Talrijke partnerschappen met federale, regionale en lokale overheden, ngo's, sociale organisaties en tal van andere instellingen om de bovengenoemde doelstellingen te verwezenlijken en te ontwikkelen

Belgische Federatie van de financiële sector

Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel

www.febelfin.be